

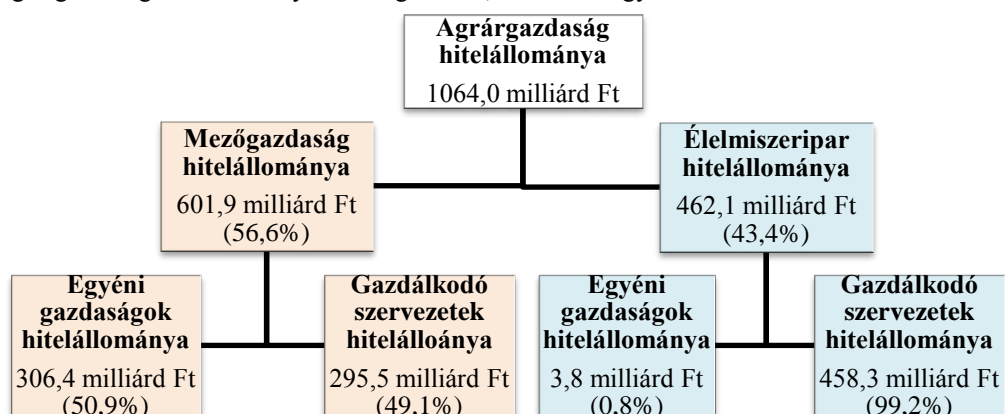
Az agrárfinanszírozás aktuális helyzete az AM adatgyűjtése alapján

(2018. június 30-i állapot szerint)

Az agrárgazdaság egyéni és társas vállalkozásainak (mezőgazdasági és élelmiszeripar összesen) hitelállománya 2018. II. negyedévének végére az előző negyedévhez képest 3,2%-kal, míg az előző év azonos időszakához viszonyítva 5,8%-kal **nőtt, összege az aktuális negyedév végén 1064,0 milliárd forint volt.**

Az agrárgazdaság hitelállományán belül **a mezőgazdaság részesedése** 2017. második negyedév végéig folyamatosan nőtt, megközelítette a 62,0%-ot, míg **2017. harmadik negyedév végétől folyamatosan csökken**, az előző év azonos időszakához képest 61,9%-ról 56,6%-ra csökkent. Ezzel ellentétes tendenciát mutat az élelmiszeripar részesedése, amely előző év azonos időszakához viszonyítva 38,1%-ról 43,4%-ra nőtt. (1. ábra)

1. ábra: Az agrárgazdaság hitelállományának megoszlása, 2018. II. negyedévben

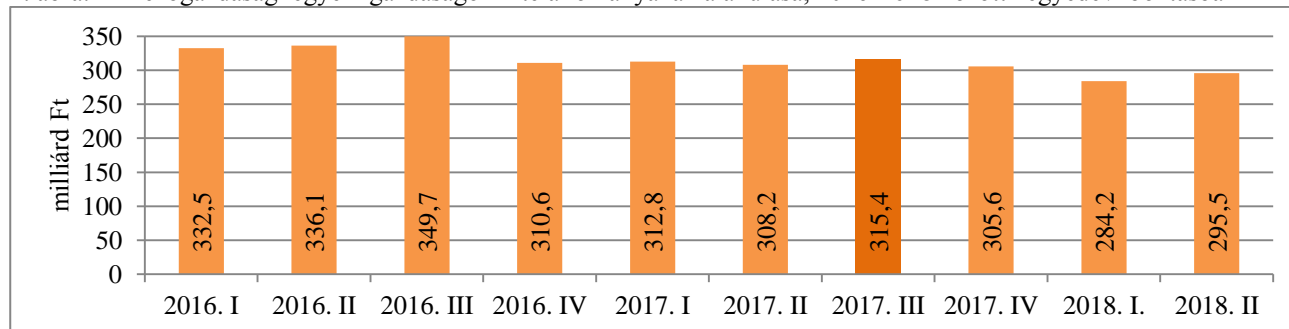
Forrás: AM

1. Mezőgazdaság hitelállománya

A **mezőgazdasági hitelállomány** 2017. harmadik negyedév végéig tartó, elsősorban a Magyar Fejlesztési Bank Földvásárlási Hitelprogramjának köszönhető folyamatos bővülése 2018. első negyedév végén kissé megtorpant, ugyanakkor 2018. második negyedév végére ismét növekedésnek indult. Az előző negyedévhez képest 3,7%-kal **nőtt**, míg az előző év azonos időszakához viszonyítva 3,7%-kal csökkent, **összege az aktuális negyedév végén 601,9 milliárd forint volt.** A mezőgazdaság hitelállományán belül **az egyéni gazdaságok és a gazdálkodó szervezetek közel azonos mértékben (50,9-49,1%) részesültek.** A hitelállomány növekedése az egyéni gazdaságok és a gazdasági szervezetek hitelállomány növekedésének köszönhető.

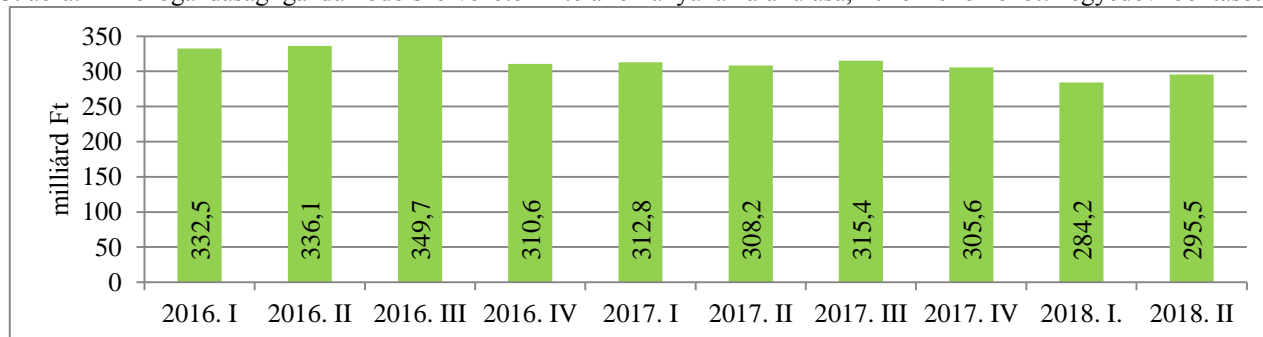
A mezőgazdaságon belül **az egyéni gazdaságok hitelállománya a mezőgazdaság hitelállományával azonos tendenciát mutat.** Az előző negyedévhez viszonyítva 3,4%-kal **nőtt**, míg az előző év azonos időszakához képest 2,5%-kal csökkent, **összege az aktuális negyedév végén 306,4 milliárd forint volt.** A mezőgazdaságon belüli **részesedése** 2016. első negyedév végétől **folyamatosan nő**, az aktuális negyedévben megközelíti az 51%-ot. (2. ábra)

2. ábra: A mezőgazdasági egyéni gazdaságok hitelállományának alakulása, 2016-2018 között negyedévi bontásban

A mezőgazdaságon belül a **gazdálkodó szervezetek hitelállománya** az előző negyedévhez képest 4,0%-kal **növekedett**, míg az előző év azonos időszakához képest 4,1%-kal csökkent, **összege az aktuális negyedév végére 295,5 milliárd forint volt**. A mezőgazdaságon belüli **részesedése** – az egyéni gazdaságok hitelállományával ellentétben – 2016. első negyedév végétől **folyamatosan csökken**, az aktuális negyedévben 49,1% volt. (3. ábra)

3. ábra: A mezőgazdasági gazdálkodó szervezetek hitelállományának alakulása, 2016-2018 között negyedévi bontásban

A mezőgazdaságban továbbra is a forinthitelek a meghatározóak. Az aktuális negyedévben a **forinthitelek részesedése** a mezőgazdaság hitelállományán belül **változatlanul 90% feletti** (92,0% volt).

A mezőgazdasági hitelállományon belül **az éven túli hitelek** (beruházási és hosszú lejáratú forgóeszköz-hitelek) **aránya** 2016. negyedik negyedév végétől folyamatosan, de csak kismértékben **csökkent** (74,2%-ról **69,9%-ra**), míg **összege** a 2017. harmadik negyedév végén elért 468,6 milliárd forintos csúcspontját követően az aktuális negyedév végén **421,0 milliárd forint volt**.

A mezőgazdasági hitelállományon belül **az éven belüli hitelek** (forint folyószámlahitelek, egyéb éven belüli hitelek) **aránya** az elmúlt egy évben 16-20% körül mozgott, az aktuális negyedévben **17,3% volt**, míg **összege** – az éven túli hitelekhez hasonlóan – a 2017. harmadik negyedév végén elért 122,8 milliárd forintos csúcspontját követően az aktuális negyedév végén **103,9 milliárd forint volt**.

Az előző negyedévhez képest az éven túli hitelekben belül a beruházási hitelek állománya 2,0%-kal, 310,4 milliárd forintról 316,6 milliárd forintra nőtt, míg a hosszú lejáratú forgóeszközök hitelállománya csekély mértékben (0,7%-kal), 105,2 milliárd forintról 104,4 milliárd forintra esett vissza. Az éven belüli hitelekben belül a forint folyószámlahitelek állománya 5,7%-kal, 501 milliárd forintról 53,0 milliárd forintra, míg az egyéb éven belüli hitelek állománya 8,1%-kal, 47,0 milliárd forintról 50,9 milliárd forintra bővült. Az előző év azonos időszakához viszonyítva viszont az egyéb éven belüli hitelek kivételével minden hitelcél esetében csökkenést mutat a statisztika.

A **mezőgazdasági egyéni gazdaságok beruházási és hosszú lejáratú forgóeszköz-hitelei** (részesedésük 77,2%) **állománya** az előző negyedévhez képest kismértékben, 0,3%-kal, az előző év azonos időszakához viszonyítva 6,5%-kal **csökkent**, **összege 236,5 milliárd forint volt**. A csökkenés elsősorban a hosszú lejáratú forgóeszköz-hitelek állományváltozásának volt köszönhető, amely előző negyedévhez képest 4,0%-kal, míg előző év azonos időszakához képest 23,3%-kal csökkent (aktuális negyedév végén összege 28,8 milliárd forint volt). **A mezőgazdasági egyéni gazdaságok forint folyószámlahitelek és egyéb éven belüli hitelek** (részesedésük 9,1%) **állománya** az előző negyedévhez képest 15,4%-kal **emelkedett**, míg az előző év azonos időszakához képest 7,9%-kal csökkent, **összege 27,8 milliárd forint volt**. A növekedés elsősorban a forint folyószámlahitelek állományváltozásának volt köszönhető, amely előző negyedévhez képest 22,4%-kal nőtt (aktuális negyedév végén összege 21,6 milliárd forint volt).

A **mezőgazdasági gazdasági szervezetek beruházási és hosszú lejáratú forgóeszköz-hitelei** (részesedésük 62,4%) **állománya** az előző negyedévhez képest 3,5%-kal **nőtt**, míg az előző év azonos időszakához képest 10,1%-kal csökkent, **összege 184,5 milliárd forint volt**. A növekedés elsősorban a beruházási hitelek állományváltozásának volt köszönhető, amely előző negyedévhez

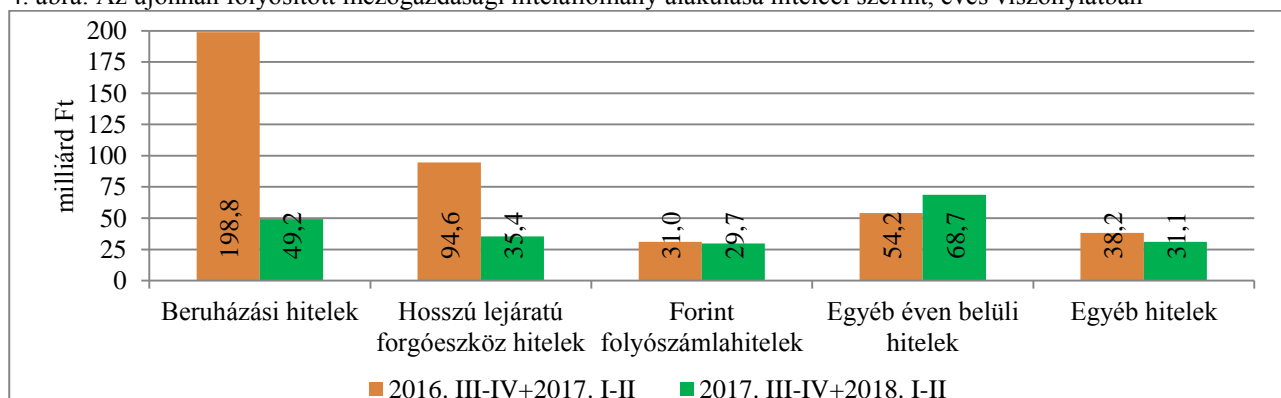
képest 5,7%-kal nőtt (aktuális negyedév végén összege 108,9 milliárd forint volt). **A mezőgazdasági gazdasági szervezetek forint folyószámlahitelek és egyéb éven belüli hitelek** (részesedésük 25,7%) **állománya** az előző negyedévhez képest 4,1%-kal, míg az előző év azonos időszakához képest 9,7%-kal **nőtt, összege 76,0 milliárd forint volt.** A növekedés elsősorban az egyéb éven belüli hitelek állományváltozásának volt köszönhető, amely előző negyedévhez képest 10,0%-kal nőtt (aktuális negyedév végén összege 44,6 milliárd forint volt).

A **piaci hitelállomány** a mezőgazdaság hitelállományának továbbra is közel **40%-át** tette ki az aktuális negyedévben és az előző év azonos időszakában is. 2018. második negyedév végén a piaci hitelállomány a mezőgazdasági egyéni gazdaságok hitelállományának 25,4%-át (77,9 milliárd forint), míg a gazdálkodó szervezetek hitelállományának 54,8%-át (162,0 milliárd Ft) jelentette. Az előző év azonos időszakához viszonyítva a piaci hitelállomány a mezőgazdasági egyéni gazdaságok esetében csekély mértékben, 0,4%-kal csökkent, míg a gazdálkodó szervezetek esetében 4,6%-kal nőtt.

A mezőgazdasági hitelállományból a szántóföldi növénytermesztők 55,9%-kal részesedtek (336,4 milliárd Ft). Az állattenyésztők hitelállománya 160,7 milliárd forintot tett ki, amely több mint 35%-a a szarvasmarha tenyésztőkhöz került. A kertészeti ágazat 34,0 milliárd forint, míg az egyéb területen gazdálkodók 70,9 milliárd forint hitelhez jutottak. A mezőgazdasági hitelállomány 32,6%-a kft-khez került, de nagy rész jutott az östermelőkhöz és az egyéni vállalkozókhöz (23,5% és 27,4%) és az rt-khez (12,8%) is.

A mezőgazdaságban az újonnan folyósított hitelek összege 59,1 milliárd forint volt 2018. második negyedévében, amelyből az egyéni gazdaságok 36,8%-ban, míg a gazdálkodó szervezetek 63,2%-ban részesedtek. A 2016. január 1-től végzett adatgyűjtés adatai alapján 2016. negyedik negyedévében vették fel a legtöbb új hitelt, összege 139,9 milliárd Ft volt, amely elsősorban a 2017. március 31-én lezárult MNB Növekedési Hitelprogramnak, illetve azon belül a Földvásárlási Hitelprogramnak volt köszönhető. 2016. negyedik negyedévben elért csúcspontot követően a negyedévente újonnan folyósított hitelek összege folyamatosan csökkent, ugyanakkor 2018. második negyedévben a csökkenés megállni látszik. **Éves viszonylatban (2017. III-IV negyedév, 2018. I-II negyedév) összesen 214,2 milliárd forint új hitel került folyósításra a mezőgazdasági ágazat számára, amely 54,2%-kal kevesebb a 2016. III-IV negyedév és 2017. I-II negyedév adatához képest** (467,2 milliárd Ft). Éves szinten az új hitelek **33,2%-a az egyéni gazdaságokhoz, míg 66,8%-a a gazdálkodó szervezetekhez került, az éven túli hitelek 39,5%, míg az éven belüli hitelek 46,0% részesedéssel bírtak.** A 4. ábrán látható az újonnan folyósított élelmiszeripari hitelállomány alakulása hitelcél szerint éves viszonylatban.

4. ábra: Az újonnan folyósított mezőgazdasági hitelállomány alakulása hitelcél szerint, éves viszonylatban

A **piaci hitelállomány** a mezőgazdaság újonnan folyósított hiteleinek **66,6%-át** tette ki az aktuális negyedévben, míg az előző év azonos időszakában 60,7%-ot. 2018. második negyedév végén a piaci hitelállomány a mezőgazdasági egyéni gazdaságok hitelállományának 56,8%-át (12,3 milliárd forint), míg a mezőgazdasági gazdálkodó szervezetek hitelállományának 72,3%-át (27,0 milliárd forint) jelentette. Az előző év azonos időszakához viszonyítva a piaci hitelállomány a

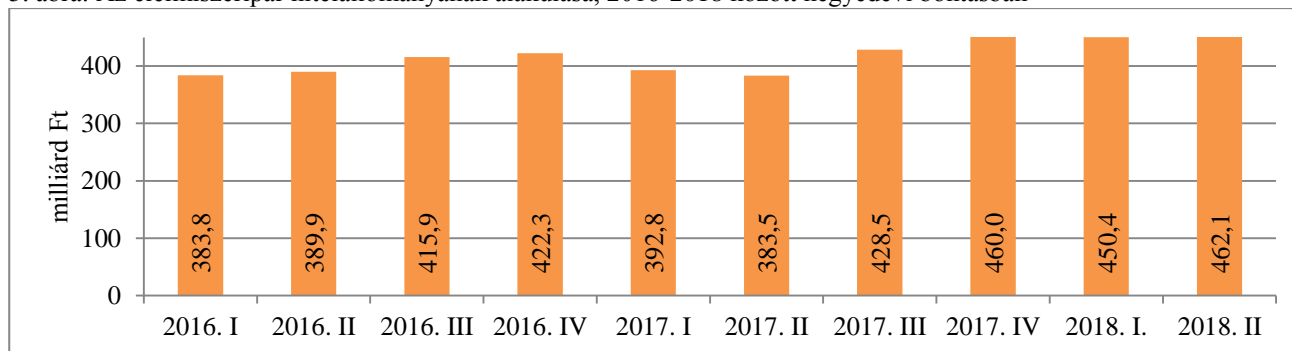
mezőgazdasági egyéni gazdaságok esetében 10,8%-kal, míg a gazdálkodó szervezetek esetében 0,6%-kal nőtt.

Az újonnan folyósított hitelek 53,4%-a, 31,6 milliárd forint a szántóföldi növénytermesztőkhöz, míg 25,2%-a, 14,9 milliárd forint az állattenyésztőkhöz került 2018. második negyedévében. Az állattenyésztők részére újonnan folyósított hitel 45,7%-a a szarvasmarha tenyésztőkhöz került. A kertészeti ágazat 3,4 milliárd forint, míg az egyéb területen gazdálkodók 9,2 milliárd forint hitelhez jutottak. Az újonnan folyósított hitelek 40,7%-a kft-khez, 22,9%-a egyéni vállalkozókhoz, 18,6%-a rt-khez, 13,9%-a őstermelőkhöz került.

2. Élelmiszeripar hitelállománya

Az **élelmiszeripar hitelállománya** az előző negyedévhez képest 2,6%-kal, míg az előző év azonos időszakához képest 20,5%-kal **nőtt, az aktuális negyedév végén összege 462,1 milliárd forint volt** (5. ábra). Az élelmiszeripari hitelek **döntő többsége (99,2%) továbbra is a gazdálkodó szervezetekhez került.** Az **élelmiszeripari egyéni gazdaságok hitelállománya** az előző negyedévhez viszonyítva 8,3 milliárd forintról 3,8 milliárd forintra csökkent, **részesedése továbbra is csekély mértékű (0,8%) a gazdálkodó szervezetekhez képest.**

5. ábra: Az élelmiszeripar hitelállományának alakulása, 2016-2018 között negyedévi bontásban

A **forinthitelek részesedése** az élelmiszeripar hitelállományán belül csökkenő tendenciát mutat, az aktuális negyedévben **55,4% volt**, amely az előző negyedévhez képest 1,8%-os, míg az előző év azonos időszakához képest 3,9%-os csökkenést mutatott.

Az elmúlt egy évben az élelmiszeripar hitelállományán belül **az éven túli hitelek és az éven belüli hitelek aránya változatlan maradt, előbbi aránya 55% feletti volt, összege 220,2 milliárd forintról 260,9 milliárd forintra nőtt, míg utóbbi aránya megközelítette a 30%-ot, összege 110,2 milliárd forintról 124,7 milliárd forintra növekedett.** Az egyéni gazdaságok esetében kiemelendő a beruházási hitelek (részesedése: 46,4%), a hosszú lejáratú forgóeszköz hitelek (részesedése: 14,2%) és a forint folyószámlahitelek (részesedése: 20,9%) állományának változása. Az elmúlt egy évet figyelembe véve mindhárom esetben csökkenést mutat a statisztika. Az előző év azonos időszakához képest a beruházási hitelek 29,0%-kal (2,5 milliárd forintról 1,8 milliárd forintra), a hosszú lejáratú forgóeszköz hitelek 45,1%-kal (980 millió forintról 538 millió forintra), míg a forint folyószámlahitelek állomány 3,7%-kal (822 millió forintról 792 millió forintra) csökkent. A gazdálkodó szervezetek esetében szintén kiemelendő a beruházási hitelek (részesedése: 36,6%), a hosszú lejáratú forgóeszköz hitelek (részesedése: 19,8%) és a forint folyószámlahitelek (részesedése: 11,8%) állományának változása. Az egyéni gazdaságoknál látható számokkal ellentétben itt jelentős növekedést mutat a statisztika. Az előző év azonos időszakához viszonyítva a beruházási hitelek 18,8%-kal (141,3 milliárd forintról 167,9 milliárd forintra), a hosszú lejáratú forgóeszköz hitelek 20,3%-kal (75,2 milliárd forintról 90,7 milliárd forintra), míg a forint folyószámlahitelek állománya 26,9%-kal (42,8 milliárd forintról 54,3 milliárd forintra) nőtt.

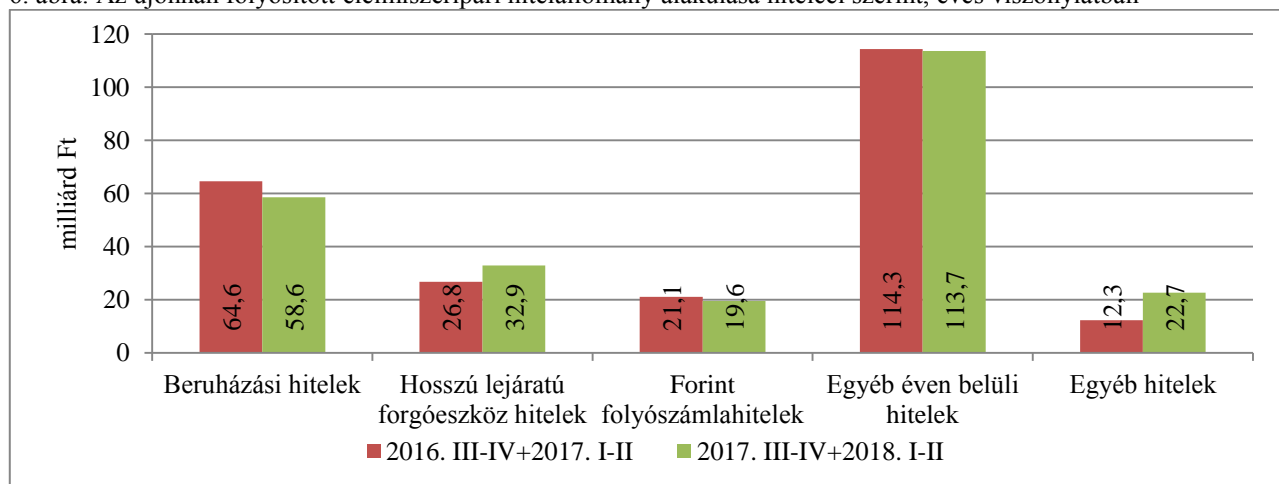
A **piaci hitelállomány** az élelmiszeripar hitelállományának továbbra is **több mint 50%-át tette ki** az aktuális negyedévben. 2018. második negyedév végén a piaci hitelállomány az élelmiszeripari egyéni gazdaságok hitelállományának 42,2%-át (1,6 milliárd Ft), míg a gazdálkodó szervezetek

hitelállományának 55,1%-át (252,3 milliárd forint) jelentette. Az előző év azonos időszakához viszonyítva a piaci hitelállomány az élelmiszeripari egyéni gazdaságok esetében kisértékben, 6,6%-kal csökkent, míg a gazdálkodó szervezetek esetében 6,7%-kal nőtt.

Az **élelmiszeripar hitelállományán belül a legtöbb hitel, 64,8 milliárd forint a húsfeldolgozással, tartósítással foglalkozó szakágazathoz került.** Az egyéb gyümölcs-, zöldség-feldolgozással, tartósítással foglalkozó szakágazat 56,9 milliárd forint, a baromfifeldolgozással, tartósítással foglalkozó szakágazat 36,7 milliárd forint hitellel rendelkezett. Az élelmiszeripari hitelállomány 75,7%-a kft-khez és 21,2%-a rt-khez tartozott.

Az **élelmiszeriparban az újonnan folyósított hitelek összege 64,5 milliárd forint volt** 2018. második negyedévében, amelynek **döntő többsége, 99,6%-a a gazdálkodó szervezetekhez került.** **Éves viszonylatban (2017. III-IV negyedév, 2018. I-II negyedév) összesen 247,4 milliárd forint új hitel került folyósításra az élelmiszeripari szereplők számára, amely 3,4%-kal több a 2016. III-IV negyedév és 2017. I-II negyedév adataihoz képest (239,2 milliárd forint).** Éves szinten az új hitelek **99,4%-a a gazdálkodó szervezetekhez került.** Éves viszonylatban az élelmiszeripari újonnan folyósított hitelek **legnagyobb részét, 53,8%-át (133,2 milliárd forint) az éven belüli hitelek jelentették,** míg az éven túli hitelek 37,0%-ot képviseltek. A 6. ábrán látható az újonnan folyósított élelmiszeripari hitelállomány alakulása hitelcél szerint éves viszonylatban.

6. ábra: Az újonnan folyósított élelmiszeripari hitelállomány alakulása hitelcél szerint, éves viszonylatban

A **piaci hitelállomány az élelmiszeriparban újonnan folyósított hiteleinek 66,7%-át tette ki az aktuális negyedévben,** amely az előző év azonos időszakához viszonyítva 10,9%-os növekedést jelentett. 2018. második negyedév végén a piaci hitelállomány az élelmiszeripari egyéni gazdaságok hitelállományának 33,4%-át (103,0 millió forint), míg a gazdálkodó szervezetek hitelállományának 66,9%-át (43,0 milliárd forint) jelentette. Az előző év azonos időszakához viszonyítva a piaci hitelállomány az élelmiszeripari egyéni gazdaságok esetében 16,3%-kal csökkent, míg a gazdálkodó szervezetek esetében 11,1%-kal nőtt.

Az **élelmiszeriparban újonnan folyósított hitelein belül a legtöbb hitel, 13,0 milliárd forint (részesedésük 21,0%) az egyéb gyümölcs-, zöldség-feldolgozással, tartósítással foglalkozó szakágazathoz került.** A húsfeldolgozással, tartósítással foglalkozó szakágazat 7,6 milliárd forint, a baromfifeldolgozással, tartósítással foglalkozó szakágazat 3,9 milliárd forint hitelt vett fel. Az újonnan folyósított hitelek 89,2%-a kft-khez és 9,5%-a rt-khez került.